

Liikunta 2020 loppuraportti
Kajaanin kaupungin
Ympäristötekniselle lautakunnalle

Laatija: Projektipäällikkö Aleksi Nyström KAMK OY
Päiväys: 5.6.2018
Versio: 3

1 PROJEKTIN TAUSTA JA KYSYNTÄLÄHTÖISYYS

Liikunta 2020-projekti käynnistyi lokakuussa 2016. Projektin tavoitteena oli kehittää liikuntatulos yksikköä, sekä pohtia liikuntatulosyksikön tulevaisuuden haasteita. Ympäristötekni­nen lautakunta jatkoi projektia tekemällä uuden Inhouse hankinnan KAMK oy:lta. Projektin toinen kausi alkoi elokuussa 2017 ja päättyy toukokuussa 2018. Projektin toisen kauden tavoitteiksi kirjattiin seuraavat asiat:

1. Työnkierto
2. Ensimmäisen kauden tehtyjen toimenpiteiden valvominen
3. Vastuiden selkeyttäminen, työntekijät ja esimiehet
4. Oppilaitosyhteistyö
5. Kuntayhteistyö / vertaisvierailut lähikuntien kesken
6. Yksikön yhtenäisyyden lisääminen
7. Sähköinen järjestelmien kehittäminen

Projektin ohjausryhmä jatkoivat: Kaija Patronen (PJ), Veli-Matti Karppinen, Matti Nousiainen, Jarmo Kinnunen, Arvo Korhonen, Jarmo Eskelinen ja Eero Saari.

2 KOHDERYHMÄ JA HYÖDYNSAAJAT

Kajaanin kaupungin liikunta tulosyksikössä työskentelee n.40 työntekijää. Hankkeen aikana henkilöstön vaihtuvuus on ollut nopeaa. Eläkkeelle lähtijöitä on ollut neljä ja virka- ja opintovapaalla on ollut neljästä viiteen henkilöä. Vaihtuvuuden ja tarpeen perusteella rekrytointeja on tehty hankkeen aikana useita. Jäähallilla aloitti hallimestari elokuussa. Vimpe­lin urheilukeskuksessa aloitti kaksi uutta liikuntapaikanhoitajaa tammikuussa. Vesiliikunta­keskuksessa aloitti syksyllä palveluvastaava sekä kaksi liikunnanohjaajaa. Lisäksi halli­päällikkö jäi eläkkeelle ja hänen tehtävänsä siirrettiin projektipäällikölle.

Kajaanin kaupungin liikuntaolosuhteiden kehittäminen jatkui toisella kaudella. Edellisen kauden investoinnit valmistuivat ja Lehtikankaan koulun kenttä toimi niin pallokenttänä kuin luistinratana. Kokemukset kentästä olivat hyvät. Lisäksi Kajaani-hallilla telinevoimistelijoien olosuhteet uusittiin kerralla.

Syksyn suurin vääntö käytiin harjoitusjäähallista, valtuusto päätti tilata hallin harrastajien riemuksi. Lisäksi talousarvioon kirjattiin pitkään odotettu varaus Kajaani-hallin monitoimi­kentän urakasta. Lisäksi sivistyslautakunnan alueelle kirjattiin kaksi koulun uutta koulun salihanketta. Kaikkiaan syksyn talousarvio oli liikuntatulosyksikön ja kuntalaisten näkökul­masta erittäin liikuntamyönteinen.

Talouden seuranta ja tulosyksikön talouden kehittäminen on ollut yksi hankkeen keskeisiä tehtäviä. Talouden seuranta ja tiedottaminen on otettu osaksi työpaikkakokouksia ja henki­löstölle on kerrottu ajankohtaisesti yksikön talouden tilanteesta. Vuoden 2017 käyttökät­teen toteutuma ylitti talousarvion n. 50 000€. Vuoden 2018 talousarvioon liikuntatulosyk-

sikkö sai hitusen lisää rahoitusta. Talouden ohjausta on pyritty kehittämään yhdessä keskushallinnon kanssa. Yhteistyö on ollut helppoa ja sujuvaa. Talvella 2018 yksikön budjettiin tehtiin sisäisiä siirtoja, jotta kustannuspaikkojen varaukset olisivat lähempänä toteutumaan ja ns. budjettivarouksista siirryttäisiin kustannuspaikkavarauksiin.

Suurin kustannuspaikka on Vesiliikuntakeskus jonka liikevaihto on noin 2,5 miljoonaa euroa vuodessa. Kaukaveden myyntitavoitetta muutettiin tammikuussa alemmaksi perustuen aikaisempien vuosien toteutumaan. Samalla menoihin tehtiin siirtoja, jotta käyttökate ei muuttuisi. Talouden seurannan kehittäminen jää vielä tulevien tekijöiden harteille budjetoinnin tarkentamisen osalta. Koko tulosityksikön budjetissa on vielä jäänteitä liikuntalaitosten ja liikuntapaikkojen ajalta, jotka tulisi muuttaa niin että varaukset ja kirjaukset ovat mahdollisimman yhdenmukaiset.

3 LIIKUNTA 2020 PROJEKTIN YKSILÖIDYT TAVOITTEET, TOIMENPITEET JA TULOKSET

Henkilöstön osallistuminen kehittämiseen

Hankkeen aikana on pyritty ylläpitämään hyvää yhteistyötä yksikön työnjohdon ja työntekijöiden kanssa. Syksyllä aloitettiin Kunteko ohjelma yhdessä kaukaveden henkilöstön kanssa. Tavoitteena oli saada kehitettyä Kaukaveden liikunnanohjaajien toimintamalleja. Ohjelman mukaisesti teemana oli osallistaminen ja yhdessä tekeminen. Keskeiset sovitut muutokset olivat uinnin opetuksen muuttaminen kolmesta kahteen opettajaan, asiakaspalvelun tehostaminen ja mittaaminen, sekä papereiden korvaaminen sähköisillä välineillä. Kokemukset ohjelmasta olivat todella hyvät niin henkilöstöllä kuin esimiehellä. Kunteko ohjelman työtavat ja mallit ovat helppoja, mutta tuloksekkaita ja mallien hyödyntäminen on aloitettu jo myös muiden yksiköiden työpaikkakokouksissa. Kaukaveden osalta voidaan jo nyt todeta tavoitteiden tulleen saavutetuksi, niin yhteisöllisyyden kuin taloudellisten tavoitteiden osalta.

Työnkierto

Toisen kauden tavoitteena oli lisätä liikuntapaikanhoitajien ammattitaidon hyödyntämistä työnkierron avulla. Työnkierrolla tarkoitetaan liikuntapaikkojen hoitajien työskentelyä useammassa työyksikössä. Työnkierron avulla voidaan mahdollistaa haastavammat työtehtävät ja tukea eri yksiköitä sijaisuuksissa ja sesonki aikoina. Työnkiertoa tarjottiin henkilöstölle ja siihen lähti mukaan muutama liikuntapaikanhoitaja. Hyvin perusteluin ohjattuna saimme yhdessä sovittua ts-pisteisiin pienen kannustimen niille tekijöille, jotka halusivat osallistua työnkiertoon. Jäähallin henkilöstön vapaita paikattiin työnkierrolla, niin ettei perhevapaalla olleen työntekijän tilalle tarvinnut palkata sijaista. Henkilöstöltä tehtävän kierto vaati mukautumista ja joustamista. Uusien työntekijöiden rekrytoinnissa painotettiin ammattitaidon laajuutta ja oppimiskykyä, jotta uudet tekijät pystyisivät mahdollisimman nopeasti tulemaan koko yksikön käyttöön. Keväällä ja kesällä 2018 ajetaan uusia tekijöitä mu-

kaan kiertoon.

Työnjohdon toimintaa muutettiin myös palvelemaan paremmin yhtenäistä työsuunnittelua, niin että liikuntapaikkamestari ottaa enemmän vastuuta työsuunnittelusta ja näin päästään tarkempaan työvuorojen suunnitteluun ja vältetään päällekkäisyyksiä.

Vastuiden selkeyttäminen

Syksyllä 2017 tehtiin Kajaanin kaupungin työntekijöille työyhteisön toimivuuskysely. Kyselyn tulokset osoittivat positiivista kehitystä yksikössä. Kehitettävää on vielä ja koko yksikön seminaaripäivässä Teppana-keskuksessa valittiin tehtävänkuvauksien tekeminen koko yksikölle. Tehtävän kuvaus prosessi on valmis toukokuun loppuun ja prosessin vetäminen ostettiin KAMK Oy:lta, jonka laatupäällikkö ohjaa työskentelyä. Samalla tuotettava aineistoa voidaan hyödyntää tulevaisuudessa, jos yksikön laatutyö käynnistetään. Hankeen aikana on ollut tavoite selkeyttää yksikön esimiestyötä ja vastuita. Talven aikana päätettiin tehdä kaksi uutta rekrytointia esimiestasolle, liikuntapaikkamestarin tehtävä ja hallipäällikön tehtävät perustettiin. Liikuntapaikkamestariksi valittiin Jarmo Eskelinen ja hallipäälliköksi rekrytoitiin Aleks Nyström.

Projektin aikana on suunniteltu töiden jakamista yksiköissä ryhmien kesken, jolloin vastuut ovat selvemmin sovittuna.

Oppilaitosyhteistyö

Yhteistyö paikallisten oppilaitosten kesken on edennyt pienin harppauksin. Ammattikorkeakoulun opiskelijat suunnittelivat kuntalaisten kyselyiden ja valtuustoaloitteen pohjalta kuntoportaita, jotka toteutetaan kesällä 2018 kalkkilaiturin läheisyyteen.

Kaukavedessä tehtiin vaihtokauppaa liikunnanohjaajien ja opiskelijoiden kanssa. Vesiliikunta kurssilla vieraili kaukaveden liikunnanohjaajia opettamassa ja vastapalveluksi opiskelijat järjestivät kaksi vesiliikunnan teemapäivää. Lisäksi tarjosimme harjoittelupaikkoja liikunnanohjaaja opiskelijoille.

Ulkoliikunta-alueiden ja KAO:n yhteistyö näyttäytyi positiivisena talven aikana. Kaluston lainaaminen ja vierailut Seppälän varikolla toivat kaivattua piristystä kenttien hoitoon.

Kuntayhteistyö

Liikunta 2020- projektin aikana on yhtenä tavoitteena ollut liikunnan aseman vahvistaminen, asiakkaiden ja henkilökunnan kokemana. Yhtenä toimenpiteenä on ollut kuntayhteistyön kehittäminen yhdessä Kainuun liikunnan kanssa. Kainuun liikunta järjesti Kajaanin ja Sotkamon liikuntatulosyksiköiden toiveesta yhteisen kunnan viranhaltijoiden tapaamisen syksyllä jossa oli läsnä kaikkien Kainuun kuntien edustajat.

Yhteistyön syventämiseksi pidettiin tammikuussa Vuokatin urheiluopistolla Kajaanin, Sotkamon ja Vuokatin urheiluopiston liikuntapaikanhoitajien yhteinen seminaari. Seminaarin puhujat olivat oman alansa huippuja mm. Olli Ohtonen, Jyri Pelkonen ja Harri Peltomäki. Kainuun liikunta haki Kajaanin ja Sotkamon kunnan toimeksiannosta KKI-tukea kuntien yhteiselle hankkeelle, jolla kuntayhteistyötä on edelleen tarkoitus kehittää.

Yksikön yhteneväisyyden lisääminen

Liikuntatulosyksikkö muodostettiin vuonna 2015. Samalla henkilöstö palasi takaisin saman yksikön alle. Hankkeen aikana on järjestetty useampia koko yksikön kokouksia ja semi-

naareja jossa on käyty läpi yhteisiä toimintatapoja ja toiminnan tavoitteita. Esimiesten vaihtumisen kautta on myös yksikön esimiestyö tiivistynyt ja yksikön johtoryhmätyöskentely aloitettiin maaliskuussa 2018. Johtoryhmätyöskentelyn tavoitteena on selkeyttää työnjohtoa. Johtoryhmään kuuluu: liikuntapäällikkö, hallipäällikkö, ulkoliikunta-alueiden työnjohtaja, liikuntapaikkamestari ja palveluvastaava. Johtoryhmän kokoonpanoa täydennetään tarvittaessa.

Tehtävankierto on tuonut piristystä työyhteisöön ja toiminut samalla myös ammattitaidon kehittäjänä, nuorten ja koulutettujen työntekijöiden kiertäminen vanhempien tekijöiden parissa on haastanut positiivisesti tekijöitä pohtimaan käytäntöjä ja osaamista.

Sähköisten järjestelmien kehittäminen

Liikuntatulosyksikön kokouksissa on pitkään puhuttu sähköisten järjestelmien hyödyntämisestä ja kehittämisestä. Työ on kuitenkin järjestelmien osalta jäänyt odottamaan keskushallinnon linjauksia ja siksi edennyt hitaasti. Uuden tietohallintojohtajan kanssa yhteistyö on lähtenyt liikkeelle hyvin ja toiveissa on että esim. tilanvarausjärjestelmän vaihto uudempaan etenee vuoden 2018 aikana.

Questback ohjelmiston käyttö on laajentunut vuoden aikana kyselyistä myös uimakoulujen ja muiden varausten käsittelyyn. Hintaansa nähden ohjelmisto on ollut monipuolinen ja toimiva alusta varsinkin Kaukaveden tarpeisiin.

Uimaopetuksen varausjärjestelmä luotiin koulujen uimaopetukseen viime keväänä ja on ollut helppo ja tehokas tapa saada varaukset tarkasti ja ajoissa tietoon. Parhailaan on menossa kysely opettajille ja varhaiskasvattajille uusien järjestelmien käytöstä ja kokemuksista.

Kassapäätteiden osalta yksikkö joutuu tekemään kesällä investoinnin, jossa uusitaan Otamäen ja Kajaanihallin kassajärjestelmät kaupungin yhtenäisen linjan mukaisesti Cee-pos-kassoihin. Samalla uusitaan Kaukaveden info-tv järjestelmä samaan järjestelmään kaupungintalon ja Kaukametsän kanssa.

Viestintä

Projektin aikana on viestintä ollut projektipäällikkö vetoista. Tulevaisuudessa on suunniteltu viestinnän siirtämistä ”Liiku Kajaanissa” sivustolle. Hankkeen sosiaalisen median kanava pidetään kesän ajan yllä ja syksyllä lanseerataan uusi sivusto johon ohjataan liikuntayksikön tiedottaminen. Kaukavesi jatkaa omaa viestintäänsä, mutta muut yksiköt siirretään ”liiku Kajaanissa ” sivustolle. Internet sivujen ylläpitoa on syksyllä kehitettävä, niin että sivujen on päivittäminen on tiheämpää ja aktiivista.

Kokouskäytänteiden parantaminen on iso-osa sisäisen viestinnän sujuvuuden takia. Yksiköistä on tullut toiveita kokousten säännöllisyydestä ja tarpeellisuudesta. Liikuntayksikön tulee pitää työpaikkakokoukset vähintään neljä kertaa vuodessa ja lisäksi kausien vaihtuessa pidetään suunnittelu ja arviointi kokoukset.